

แบบสรุปผลงานเด่น รพ.สต.ต้นแบบ ๓๐. ๓ส.

ชื่อเรื่อง.... ป่าชุมชนต้นแบบ....

ผู้รับผิดชอบ นายเศรษฐ์รัฐกรณ์ นาศพัฒน์

๑.ความเป็นมา...เกิดขึ้นจากกฎกระทรวง ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับที่ ๑๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ลอกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ อาศัยตามความในมาตรา ๕และ๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ ให้ป่าเขาเจ็ดยักษ์ ป่าเขาตะพานนก และป่าเขาชะอม ในท้องที่ตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ภายในแนวเขตแผนที่ ห้ามกฎกระทรวงนี้ เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ใ้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ โดย นายณรงค์ วงศ์วรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในอดีตบ้านเขาโล้น หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า เมื่อมีคณอพยพมาจับจองที่ดินทำกินกันมากขึ้นทำให้มีการทำลายป่า เผาถ่านขายและทำการเพาะปลูกจนภูเขากลายเป็นหัวโล้น อันเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านเขาโล้น”

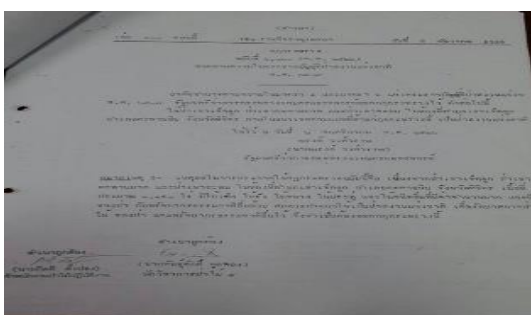
แต่ด้วยการรู้คุณค่าของป่าไม้ ทำให้ชาวบ้านได้ตั้งกฎ กติกา ในการดูแลป่าโดยเริ่มจากการปิดป่า และปลูกต้นไม้เพิ่มเติมจนป่าอุดมสมบูรณ์ขึ้น แต่ในระยะแรกไม่มีการดูแลอย่างจริงจัง ทำให้เกิดการบุกรุกป่าขึ้นมาอีก ส่วนราชการที่รับผิดชอบระดับจังหวัด และอำเภอตลอดจนชาวบ้านตำบลเขาเจ็ดยักษ์ ได้ร่วมกันจัดทำโครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสป.)จังหวัดพิจิตรขึ้น ส่งผลให้ ราษฎรที่ได้รับการฝึกอบรมมีความเข้าใจ มีจิตสำนึกร่วมกัน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.วัตถุประสงค์....เหตุผลในการใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ เนื่องจากป่าเขาเจ็ดยักษ์ ป่าเขาตะพานนก ป่าเขาชะอม ในท้องที่ตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร เนื้อที่ประมาณ ๑,๑๕๐ไร่ มีไม้เต็ง ริง พลวง ประดู่ และไม้ชนิดอื่นที่มีค่าจำนวนมาก และมีของป่า กับทรัพยากรธรรมชาติอื่นด้วย สมควรกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อรักษาสภาพป่าไม้ ของป่า และทรัพยากรธรรมชาติอื่นไว้

แนวคิด เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ให้เป็น “ป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน” และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ “ป่า คือ ห้องเรียนธรรมชาติ” และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชาวบ้านและผู้มีความสนใจ

แรงผลักดัน การตัดไม้ทำลายป่า เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ อีกทั้งยังทำลายแหล่งอาหารของชุมชน จึงเกิดการรวมกลุ่มกันขึ้นเพื่ออนุรักษ์ พัฒนา พื้นฟูสภาพป่า และระบบนิเวศน์ให้กลับคืนมาอีกครั้ง

๓.เป้าหมาย / พื้นที่เป้าหมาย...เขาชะอม หมู่ที่ ๖ บ้านเขาโล้น ตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

๔.สรุปผลที่เกิดขึ้น

- ๑.เกิดมีกลุ่ม อาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสป.) และมีสมาชิกเพิ่มขึ้น
๒. ทำให้ป่าชุมชนสามารถเป็น “ป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชน”
๓. ประชาชนได้มีกิจกรรมปลูกป่าร่วมกัน ทำให้เกิดความสามัคคี
๔. เป็นแหล่งเรียนรู้ ได้ศึกษาพันธุ์ไม้ นานาชนิด ที่มีอยู่ในป่าชุมชน

๕.บทเรียนที่ได้รับ

๑. ป่าคือตลาดของชุมชน สามารถเก็บหน่อไม้ เห็ด ผักหวาน และผักป่านานาชนิดมาเพื่อบริโภค
๒. เกิดความร่วมมือแรง ร่วมใจ และความสามัคคีในชุมชน
๓. ค้นพบห้องเรียนธรรมชาติ
๔. เกิดความรักและหวงแหนป่าของตน
๕. เป็นตัวแทนของป่าชุมชนเขตพื้นที่ภาคเหนือในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในป่าชุมชน ดำเนินตามแนวทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

